

Alte Drucke

**Postylla Swatē || paměti M. Jana Husy|| Mučedlnijka
Božijho/na Euangelia || kteráž se čtau přes celý Rok.|| K nižto
přidané || gsau mnohé giné ...**

Hus, Jan

Nürnberg, 1563

VD16 ZV 27213

Kratky a vzitetnay wayklad/ na Dwanacte Czlankuow Wijry Aposstolske/ z
Pijsem Swatych sebrany/ strze gednoho Muze w Pijsme Swatem zbehleho/ nynij
z Latinske w Czeskau Rzec prelozeny.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the Head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-148110

Krátký a užitečný wayklad / na Dvanácte Cílánkuow Wýry Apostolské / z Nýsem Swatých sebrany / sřže gednoho Mduze w Ný- smě Swacém zběhleho / nyný z Latinské w Česku Rječ přeložený.

(:)

První Cílanek Wýry Apostolské.

¶ Moyses w j. Kněhách swých w j. Kapitole / zmínku činí o pr-
vním Cílánku řka: Na počátku stvořil Bůh Nebe a Zemi.

První Cílanek Swatý Petr složil.

¶ Wěřim w Boha Otce wssemohaucyho / Stvoři-
tele Nebe y Země.

¶ Proti tomuto Cílánku tito Kacyři včili: Manes / Andeus / Cer-
don / Faustus / Hermannus. Conf. Tom. I. fol. 27. et Tom. II. fol. 9.

Wayklad Prvního Cílánku Wýry.

¶ Wěřim w Boha Otce wssemohaucyho / Stvořitele
Nebe y Země.

Křestianská Wýra newyznáwá několik Bo-
huow / ale gednoho pobožně ctí / a toho wěčného bez po-
čátku / nerozdílného / newiditelného / Duchu netělesného /
newymluwného / neobsaženého / od nřadného nestwo-
řeného / wřak toho / kterýž sam wřecký wěcy stwořil /
gehožto welebnosti a wywřssenosti / nřda žádný z Lidů nemohl gest
řihnauti. O tom se wypisuge w v. Kněhách w vj. Kapitole: Slys
Izraheli / Pán Buoh náš / Bůh gedon gest. A též Apostol Swatý
Pawel w j. Listu k Tymoteowi w ij. řap. dří: Nebo gedon Bůh / gedon
y Prostředník Boží a Lidský. Gest y náš Otec / neb náš Otcowský
miluge / ochraňuge / obraňuge / y řemj / a odewřsech nášých Nepřátelůw /
Sřel / a Aurazu / náš ochraňuge / gím gsme stwořeni / on gest Stvoři-
tel nášeho žiwota / gému připisugeme to wřse / což gsme / žádnému gine-
mu nášeho na Swět stwořeni nepřipisugeme. Malachyas Prorok
nazýwá

Swanacte Czlanku

nazywa Boha Otcem nassym/w ij. kapitole tka: Z dali ne Otec geden
wssch nas: Z dali ne geden Buoh stwočil nas: Mocy swan stwočil
Nebe y Zemi. W Prwných Kněbach Mloyžšsowých w xvij. kapi.
Ka Pán wssemohaucy. A w Zgerwenij Swateho Jana: Alpha y o/
t. Počatek y Konec/prawij Pán Buoh/ který gest/ kterýž byl/ a kterýž
přigijti ma wssemohaucy. W Prwných Kněbach Mloyžšsowých/
w j. Kapitole: Na počátku stwočil Buoh Nebe a Zemi. To y Swa
ty pawel swědčij/ k židom w ij. Kapitole: Kterýž pak wssch y wě
cy stwočil Buoh.

Žiwot Swateho Petra.

Swaty Petr rodem byl z Galilee/ narozen w Bech
sande/ byl Rybářem/ Bratr Ondřejůw/ o něm činij zmijňku wssy-
ctni Euangelistowé / a w Skutcích Apostolských / w Kapitolách w
j. ij. iij. v. jr. r. xv. xvij. y ginde. Kazal w Ponthu/ w Bithynij/ a
w Aziji/ w Kapadocij/ y na ginych místech pět Leth/ w Antyochij ka-
zal vij. Leth. Puisse se o něm že gest potom z Antyochye do Řijma
šel/ a tu že gest učiněn Biskupem Řijmské Cýrkwe / a že gest tu včil
Leth xxv. potom od Nerona zhárů Nohami na Kříž gest zawěšen.

Druhý Czlánek.

O Druhém Czlanku Wjry/ zmijňku činij Prorok Micheáš w
v. Kapitole: Z tebe mi wyjde kterýž panowati bude w Izraheli/ a wy-
chod geho od počátku od dnůw wěčnosti

Druhý Czlánek genj složil Swaty Jakub wčessj.

W Gejűsse Krysta Syna geho gednorozeného/
Pána nasseho.

Proti tomuto Czlanku/ tito Kacyři na odpor včili: Felix/ Mo-
natus/ Iovinus.

Wayklad na Druhý Czlánek.

W Gejűsse Krysta Syna geho gednorozeného/
Pána nasseho.

Patř

Alž se přiznáwáme k wýře Boha Otce / tak ta-
 te wěřime w Syna geho gednorozeneho Pána nasseho / kte-
 rýž gest od wěčnosti / aniž koho gineho byti prawíme toho Sy-
 na / nez Gežusse Krysta / a Slovo to / kteráž bylo v Boha od počátku.
 Ten gednorozený a prawý Syn Boží gest gedné podstaty / tež weleb-
 nosti / mocnosti / wuole / mocy / maudrosti / wěčnosti / a dobroty / s Otcem
 y s Duchem Swatým. O tom zřetelně mnohá swědectwí Písma
 Swateho wyswědčují. Swatý Jan w Kap. iij. Tak Buoh mi-
 lowal Swět / že Syna swého gednorozeneho dal / aby každý kdož wě-
 ří w něho nezahynul / ale měl žiwot wěčný. A malo níže: Kdož wě-
 ří w něho / nebude zatracen / kdož pak newěří / giž gest odsauzen / neb ne-
 wěří w gmeno gednorozeneho Syna Božího. Opět Swatý Jan
 w j. kap. Slovo Tělo učiněno gest / a přebýwalo mezy nami / a wi-
 děl gšine Sláwu geho / Sláwu yakožto gednorozeneho od Otce / plného
 milosti a prawdy. Aniž toliko Swatý Aposstolé / wěřili gšau ho byti
 Synem Božím / yalž prawý Swatý Petr: Ty gšy Syn Boha žiwé
 ho. Ale také y Diablowé gšau ho s nářikáním wyznali / řkauce: Co
 nám a tobě Synu Božím: přišel gšy gšem před časem nás trápit. Gest
 také y Pánem nassým / neb nás swau mocý ochraňuje / a ohnivé Sý-
 py nepřítel nasseho Diabla zahání. Tomas Swatý také Krysta
 Pánem nazýwa řka: Pán můj a Buoh muog. Ano y Krystus sam
 Pánem sebe gmenuge / dož mluví k Vědlníkům swým / Jan w iij.
 kap. Wy mne nazýwáte Místrem a Pánem / a dobře prawíte / gšem
 zagiště / řc.

Žiwot Swateho Jakuba wěcýho.

Swatý Jakub wěcý / byl Syn Zebedew / Bratr
 Jana Euangelisty / o něm zmínku činí Mathaus w Kap. iij. a w
 rvoj. Lukás w rviij. a ginde. Řázal w Hispanii / potom pak nawrá-
 til se do židowstwa / tu dož gšau mnozí geho včený se přidrželi / rozhně
 warossy se naywýšší Kněz Abiatar / swými Pračkytami to spuoso-
 bil / že gest wydan byl Herodesowi Agripowi / a od něho yako něyaty
 Buřic gest zamordowan / Sestého a neb Sedmého Lětha / po z mrt-
 vých wstání Pána Gežusse Krysta. To se nagde w Skut-
 cých Aposstolských w iij. Kapitole.

Třetí Článek.

u q

Travě

Swanácte Cžlanku

¶ Izayas Prorok zmínku činí o třetím Cžlanku w Kapitole
vii: Hle Panna počne a porodí Syna / a nazwáno bude Gmeno ge-
ho Emmanuel.

Třetí Cžlank složil S. Jan Euangelista.
Kterýž počat gest z Ducha Swateho / Narodil
se z Marye Panny.

¶ Proti tomuto Cžlanku tito Kacyři včili: Marcyon / Ebion /
Cerinthus / Fontynus / Libertus / Nestorius / Theodorus / Helvidius.

Vyklad Třetího Cžlanku.

¶ Kterýž počat gest z Ducha Swateho / Narodil se
z Marye Panny.

Když po pádu Adamowu / kterýmž wšsecko Bo-
žolení Lidské / bůdně bylo zprzněno / potřeba vřazowala / a-
bychom my bůdní Lide zase wyswobozeni a wykaupeni byli
od hříchů / a smrti věčné / potřebí bylo aby wymyšlení a nalezení by-
li gístí prostředkové / skrze kteréžto by se naše wykaupení stalo. Pro-
tož Bůh věčný / nesmírnau a newyprawitedlnau dobrotau / před mno-
ha Lethy vložil a zaslůbil Otcům našým Prostředníka / kterýžby ge y
nás wšsecky bůdně zmařené / od hříchů a smrti wyswobodil / a k prw-
něgšy spravědnosti / a stěwělosti nawrátí / a zapis winy našy sbladí /
Ale ten Prostředník / ne Cžlowěk / ani Angel / než sám Syn Boží byl
gest / kterýž w gísty a vložení čas sstaupíw s Nebe / tělo Lidské naše při-
gal / Narodil se z Panny / abychom yaž gšme w Adamowu wšseckm ze-
mřeli / tak zase w Krystu Pannu obživemí byli. A poněwadž k wtele-
ní gšau dvě věci potřebné / totižto Početí a Narodení / to wobě na
Krystu gest naplněno / to samo toliko wyměňngi / že geho Početí Du-
chowu z Nebe bylo / Narodení pak tělesné z Země. W oběm se čte / Lu-
kas w j. Kap. Duch Swatý sstaupí w tě / a moc naywššy / ho za-
stíní tobě / protož cožkoli narodí se Swateho z tebe / slauti bude Syn
Boží. Izayas w j. Kapit. Hle Panna počne a porodí Syna / a
nazuowe Gmeno geho Emmanuel. Protož nalezena gest Marya tě-
hotná z Ducha Swateho. Mathaus w j. Kap. Tim se čazý Gedo-
waté včeni Kacyře Heluidia / kterýžto Kacyř smyšlí / že skrze Cžw-
ku Krystus w život Panny gest wlit / což se sfalessně a nepravě byti
seznáwa / poněwadž Tert swětlymi slowy praví / že gest Krystus po-
čat z Ducha Swateho / a naroden z Panny Marye.

Žiwot Swateho Jana Euangelisty.

Jan

JAn Euangelista Syn Zebedeuow/ Bratr Jaku
ba wětšyho/ kteréhož Herodes Agrippa po Vmučenj Krysta Pa-
na tázal stíti/ od Domiciana Cysaře w Effezu yat/ w Kžymě mučen/
a potom na Ostrow Pathmos wypowědijn/ a sepsal zgewenij. Když
gest pač byl zamordowan Domicyan/ geho skutky Dřad Senatorstý/
pro přilijšné geho vřutenstwj gest potupil/ zase se do Effezu za Cysa-
ře gmenem Pertinar/ nawrátil/ tam proti Marcionowi/ Ebionowi/
Cerinthowi/ a giny m Kacyřuom/ gsauc k tomu pohnut žádostj Bisku-
puow/ w Azj sepsal hystorj Euangelium Swateho/ Vmřel za času
Troyana Cysaře. Letha Paně Steho Prwnjho/ a wětu swěho Le-
tha dewadesateho.

Cřtwrth Článeř.

Třzayās w 53. kapitole/ čimž zmjnknu o čtwtřem Článku wjry/
tēmito slowy: Kaněn gest pro neprawosti nasse/ potřj n gest pro hřj-
chy nasse.

Cřtwrth Článeř složil Swatj Gndřeg Apostol.
Trpěl pod Pontskj m Pilátem/ vřizowan/
v mřel/ y pohřben.

Kacyři kterj proti tomuto Čtwtřemu Článku včili/ sau titi/
Marcyon/ Saturnynus/ Praxeas/ Astaticus/ Bazylides.

Weyklad na Čřtwrth Článeř.

Trpěl pod Pontskj m Pilátem/ vřizowan/ vmřel/ y pohřben.

Přewádž Swatj m Otcim bčíněno gest žaslj
benj o přijstj m semenu ženy/ kterěž mělo potřjti hlavu ha-
da/ pobožně wěřjme/ že Krystus Syn gednorozený wěčneho
Oce/ když gest se čas vyplnil/ za hřjchy wšseho lidstěho pokolenj swym
na Žjžj Vmučenj m dosti gť včiml/ A že gť nas būdně lidi swau smrtj
od hřjch Otcowa/ a wěčneho zadržemj/ on sam wykaupil/ a ne Si-
mon Cyrenensj m/ ani kdo giny. A že gest Krystus Pan za nas na mřstě
popravně m vřizowan/ y vmřel/ toho času/ když gest Pontskj Pilat
Wladaim byl w židowstwu. Smrt Pana Krysta gest naša žiwot/
spasenj a wykaupenj. Tě wěcy sau swědectwj wewšsech Euangeli-
stjch/ Mt: w 27. kap. Když pač bylo rano/ w Radu wšsla wšseck na
u ij Knjžata

Swanacte Cžlankuow

Křižata Knežská / a starššy lidu / proti Gežššowi / aby ho na smrt wy-
dali / a swazaneho přivedli ho / a dali ho Pontškému Pilatu wladaři / řč.
A w žialnu xij. Zbodli ruce mé / y noby mé / zčetli we mně wšecky kosti
mé. Zayášs w 53. řap. Kaněn gest pro neprawosti nasse / potřij gest
pro hřijchy nasse. Item Křiššus o swém Vmučenij takto mluwí Lutz
w xviij. řap. Gle giž wšstupugeme do Geruzalema / a naplnij se wšecky
wěcy / kteréž psány gsau štrže Proroky o Synu Cžlowěka. Nebo wy-
dan bude Pohanům / a bude posinjwan / bičowan y wplwan / a řdyž gey
wbičugj / zabigjť ho / a třetijho dne z mrtwych wstane / řč. Že gest pať byl
wřižowan / swědčj slowa Pilata řkauceho: Krale wasseho wřižugj.
A malo dale pššmo dji: Wřižowali ho a s njm dwa Lotry / gednoho
na Práwicy / a drugeho na Lewicy. O geho pať smrti tať prawj Swa-
ty Marek w xv. řapi. Gežššs pať zwolaw hlasem welikym / wypustil
Dusj / Gest tať y pohřben / aby se naplnila Figura Jonasse Proroka.
Ueb waťž gest Jonass byl tři dni / a tolkež noci / w břiše Welryba / tať
Syn Cžlowěka tři dni pohřben byl w zemi.

Bžh Swatěho Ondřege.

O Swatém Ondřegowi Bratru Petrowu / a Wě-
dnyku Jana Křtitele / čte se / Swaty Jan w j. w vj. w xj. Swa-
ty Lukášs w v. w vj. Swaty Math: w viij. řapitolach / řč. Řazal w
Scythj / a w Achagj řč. Potom od Ĥajtmana Krale Edyseneyšké-
ho yat / a na Křiž powěšsen gest / A prawj se že na Křiži za celé dwa
dni byl žiw / a že gest mnoho lidj k wjře Křiššowě obratil.

Páty Cžlánek.

J. Ozeášs Prorok Páty Cžlánek předpowědel těmito slowy w
xij. řap. řka: Z ruky smrti wyswobodjím ge / z Smrti wyřaupjím ge.
Budu smrt twa / o smrti / budu twě bryzenj Peklo.

Páty Cžlánek složil Swacy Filip.

Z řtaupil do Pekel / třetj den wřtal z mrtwych.

J Kacyři řteřj na odpor tomuto Cžlanku wčili / gsau tito / Apelleos
Ceryntus.

Weyklad tohoto Cžlanku.

J řřtaupil do Pekel / a třetj den wřtal z mrtwych.

Čaž

Cožby nám býdným lidem **W**čelení a **S**mrť **K**řysto
wa / kdyby on swau časnu a tělesnu smrtí wěčné smrti nepřemo-
hl / a nepotřel: Pělo mělo býti sblazeno / a moc smrti potřýna. Ueb co-
by smrt mohla / když Pělo zrušené gest: Nic owšem. Protož z staupil
do Pětel / a když byl do hrobu položen / aby zkazyl skutky Diablowy / a po-
třel moc geho / Kralowstwí geho wywratil / a Brány Pětelné ztrosto-
tal. A protož z staupil do Pětel / a ne aby se tam mučil. Ueb zdali gest co
Pan Uebe blžen byl Diablu. Ale aby z podzemí / a z hustých temností
wywedl wězně / a ge aby wyswobodil od wěčných Múk. Yakož prawí
Prorok Dawid: Yaté wywedl wězně / a dal dary lidem. A w Zialmu
xvi. Dawid mluví w osobě Křystowě: Tělo mé odpocíwati bude w
pokoji / neb nenecháš Duse mé w Pětle aniž dáš Swatému twému
widěti porušený. A Swatý Pawel o zstaupení Křystowu do Pětel /
tak prawí k Efezským w iiij. kap. Ale že wstaupil co gest / gedine / že ge
y zstaupil prwe do nawnížšých Kragin země: Který pak zstaupil / ten
gest / kterýž y wstaupil nadewšed a Uebes / aby naplnil wšed y wěcy.
Nicby nám neprospěla smrt Křystowa / kdyby byl z mrtwých newstal.
Protož se wšedni radugme / že Pan naš swjtzýwšy nad smrtí / za-
se obžil. Mnozy wáctný Muzí / Kralowé / a Prorocy zemřeli gsau /
z nichž gest nižadný zase neobžil / sam toliko Křystus prostřední naš
měl moc z smrti k žiwotu wstati / o tom perwě máme wěriti. Ano y
sam Křystus Pan před swau smrtí předpowýd / že třetího dne z mr-
twých wstane. A Swatý Marek w xvi. kap. Wstalt gest nenýt tuto.
Swatý Pawel Apóstol napomýna Timothea o wzkrýšlení Paně
i. k Thimoth. w ii. kap. řka: Pamatug na to / že Pan Gežíš Křystus
z mrtwých wstal.

Žiwot Swatého Filipa Apóstola.

Filip Swatý byl gest rodem Galilegský / kragan.
byl Swatých Petra a Ondřege / o něm se zmýnká čim / S. Jan w
i. w vi. a xiiij. kap. Uený to ten Filip / o kterémž se píše w Skutcích A-
póstolských w xij. kap. Kterýž to nebyl gest Apóstolem / ale gedním z Ja-
hnuow. Píše o něm že gest xx. Leth kázal w Scythí / a tam že ge mno-
ho diwuow činil / Potom šel do Azye / Letha wěku swého 87. a tam že
gest na Kříži zawěšen / y až otom Polikrates píše.

Sestý Článek.

u iii W Zialmu

Swanacte Cilanfuow

¶ W zialmu 67. činij zmjénku Dawid o Sfeštem Czlanu tēmito
flowy: Wstaupil gsy na wysost/pogal gsy wēznie/wzal gsy dary/rozde-
luge y mezy lidi.

luge y mezy lidi.
^{Tom. 1.} ^{Fr. 39.} in Ssestý Cílánek složil Swachý Thomáše.
^{medio.} Wstaužil na Nebesa / sedý naprawich Boha Otce
^{Tom. 11.} ^{Fr. 23. b.} ^{12. 11.} 1499. wšsemohauchýho.

fol. 31. ¶ Kacyři tito proti tomuto Czianfu věli / Carpostras / Seleu-
cus / Hemias.

Weyklad na Ssestř Cžlánek.

Wstąpił na Nebesa; sedj na Prawicy Boga Ojca wssemobńczyho.

Die
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 5

Zivot Swateho Thomasse.

Svatý Thomáš kterýž slowe pochybugých / kterýž
nechtěl věřit / aby Kristus z mrtvých vstal / S. Jan v xx. kap.
Půsly ze gest w Indii kázal / a čim welite divy / a welite protivenství
ze gest trpěl / dočkam až potom přemohly Kneží Modlařské / od týchž
Kopijm proboden gest / y až Isidorus půsse.

Sedmý

**Wýry Křestianské.
Sedmý Článek.**

CCLVII

I Soffonyás Prorok w Kapitole j. činí zmínku o Sedmém Článku takto: Blízko gest a rychlý přijíš / Glas dne Páně hořky / zarmaucen bude tu sylný / den hněwu den ten / den zarmaucení a sužení.

Sedmý Článek Swatý Bartholoměg složil.

Odtud přigde sandit žiwých y Mrtvých.

I Proti tomuto Článku tito Kacyři věli: Nepos / Filastus.

Wyklad Sedmého Článku Wýry.

I Odtud přigde sandit žiwých y Mrtvých.

W Předesslém Článku wyznáváme / že gest wykupitel náš na Nebesa wstoupil / a giž sedí na Prawicy Otce a gednostagnau mocy že kraluge s věčným Otcem. Ale ne-
nůj na tom dosti tomu tak věřiti / ale také sylně dauřfati / že on znorou má přigůti na Swět / ne jako Spasytel a Wykupitel / ale jako přisný Sandce / kterýž drží w své Ruce wěgůcy / aby Pšsenicy od Plew / to gest / dobře od zlych oddělil / a aby gednomu každému odplatil wedle skutkuow geho / bude sanditi žiwé y Mrtvé. Kdo z Kacyřůw tento Artykul podwrátí: Proroctwůj Danyelowo w vii. kap. Nemuož rozuměno býti o Prwoním Přisťtůj Mesiassowu / kdež dū: Pa-
tril gsem až Trunowé postaweni gšau / a až Stary dnuow posadil se / A ay s Oblaky Nebesťymi jako Syn Člowěka přichazel / a až k Sta-
rému dnuow přissel / a před toho Obličegem obětowali gey / y dal gemu moc / a čest / y Kralowstwůj / a wssyčni Lide / Potolenij / y Wazykowé ge-
mu budau slaužiti / Moc geho moc věčná / kteraž nebude odyata od Kralowstwůj geho / kteraž nebude zruřeno. Ta slowa Danyelowas bez pochyby že magůj rozuměna býti / o druhém Přichodu Krystowu /
y až sám Pan swědčůj / Mathaus w xiiij. kap. Když přigde Syn člo-
wěka w Welebnosti swé / a wssyčni Angele s nim / tehdy bude seděti na Stolicy welebnosti swé. A Swatý Jan w v. kap. Amž zagistě O-
tec sandi toho / ale wessť en Sand dal Synu. Přičina posledního Sandu / gest Sand žiwých y Mrtvých / y až Apostol S. Petr prawí: w i. Kanonyce w iij. kap. Hotow gest sanditi žiwé y Mrtvé.

Žiwot Swatého Bartholoměge.

Nach. i.

Swanacte Cžlankůw

Macházyn ze Swatých Barcholoměg kázal w In-
dij. Filaletus píše / že on vzdrowil Dceru Krále Polemia / a že
gest Krále k wjře Křestianské obrátil / a zabladil modloslužebnost / a
mnohé že gest přiwedl k poznání včenj Krystowa / Ale že gsau Kně-
žj modlařstj prosyli za ochranu Bratra Kralowa / ten kázal S° Bar-
tholoměge napyprwé na Kříž zawěsyti / potom wodřiti / a patřiti.

Osmý Cžlánek.

Johel Prorok w ij. Kap. zmjníku činj o Osmém Cžlanku : v
stane se potom / wylegi Ducha mého na wsselké Tělo / a prorokowati
budau Synowé wassy a Dcery wasse.

Osmý Cžlánek složil Swatý Mathaus.

Wěřim w Ducha Swatého.

Conf. Tom. 1. Fol. 27. **K**acyři tito proti tomuto Cžlanku wěli : Arius / Sabelius /
Eunomius.

Wayklad na Osmý Cžlánek.

Wěřim w Ducha Swatého.

Wssyckni prawj Křestiane / netoliko Otce / y
Syna / ale také Ducha Swatého / třetj Swatoswaté Tro-
gice Osobu wyznáwati / a w něho wěřiti magj. Ten Duch
Tom. 11. S. od Otce a Syna pochází / a gest s nimi tež podstaty. Gest také mi-
Fol. 14. lost a potěšenj podstatné / a posyla se skrze hlas Euangelium S° w sro-
a. et. ce wěřících / aby gich poswětil / to gest aby w nich swětlo zazřel / k wyro-
27. b. zumění včenj Božjho / aby utworil gednomyslnost / aby spřisobil wli-
dech žádosti s wolj Božj se stowňawagjcy / a aby wzbudil wzywá-
nj Boha / a radost w Bohu zůstawagjcy. O tom Duchu psáno gest w
j. Kněhách Mloyžjss. w j. Kap. A Duch Páně wznašel se nad Wo-
dami. Tim Duchem zahánj Bůh temnosti srdce nasheho / a oswěcuje ge
swým blestem / ten nás posyláuge proti zlým duchům / geho gsine Chra-
mowé včineni na Křtu Swatem. Ten Duch byl gest w Prorocy a
w Otcy Swatých / a naučil Swaté Apostoly na den Letnic rozlič-
ným Wazytům / ten w nasých srdcích wzbuzuge Swaté žádosti / aby-
chom Boha y také Bližnjho nasheho pobožnau a vprjmnau laškau mi-
lowali / od toho Ducha my wssyckni sloweme Swatj. O tom Prorok
Dawid swědčí w žialmu 50. ita : A Ducha twého S° neodgymag
odemne. Mathaus w xxvij. Kapitole : Protož gdauce / wěte wssy-
cky Narody / křtjce ge we Směno Otce / y Syna / y Ducha Swatého.

Pawel

Pawel Aposstol napomíná swých Efezských/ aby naplněni byli Duchem Swatým/ Efezským w iij. kap. Ale wy ne tak gste se wyvčili Křsta (ač wšak geho gste slychali/ a gim gste naučeni) yakož gest to prawda w Křstu Gežisyy složiti wedle prwního obcowání swého Stareho Člowěka/ kterýž se ruffý wedle žádosti bludu. Obnowte se pak Duchem myslí wassý/ a oblecte se w nowého Člowěka/ kterýž wedle Boha stwořen gest w spravedlnosti a w Swatosti prawdy. A Swatý Jan w ix. kap. Přijměte Ducha Swateho/č.

Ziwoč Swatého Mathause.

Swatý Mathaus byl Čelným powolan od Křsta Math w viij. kap. Marek w ij. kap. Lukass w iij. kap. Včil w Macedonii/ w Egypťu/ w Mauréninské Zemi. A čte se že gest měl ho spodu w Městečku Nadabar v Eunucha/ Anředniška Kralowé Kandaces/ kteréhož gest Filip Swatý pokřtil/ w Střteych Aposstolských/ w viij. kap. A prawý že gest tam wzkřisyl z mrtwých Syna Kralowa. Když pak Kral vmřel/ Hirtatus prosyl/ aby mu Dcera Kralowa za Manželku dána byla/ a tím spuřobem obmayšlel Kralowstwu sobě osobiti/ proti čemuž gť se S. Mathaus zasadil a odražowal/ a tak škrze to od Hirtata gest v Oltáře štiat.

Swatý Člānek.

Jeremiáš Prorok w Kapitole viij. zmynku čini o Swatém Člānku/ čemito slowy: Slysste Slovo Pāně wesskeren Judo/ kterýž wchāzyte škrze Dweře tyto/ abyyste se modlili Pānu.

Swatý Člānek složil Swatý Jakub wčesšý.

Swatou Cyrkw obecnu/ Swatých obcowání.

Kacyř Andeus/ včil proti tomuto Člānku.

Wayklad na Swatý Člānek.

Swatou Cyrkw obecnu/ Swatých obcowání.

Nepochy.

Dvanácte Cílánkůw

Nepochybugem/ ale sylně držíme/ že wšechněch
časow od stwoření Swěta/ až posawad byl/ a gest y po-
tom/ až do skonání Swěta/ bude něyaky Zbor pobožných
Lidů. Uto gest měl Pán Bůh každého wěku své některé ctitele / kte-
rýž gsau ho právě znali/ a pobožně ctili. Ti a takowý gsú byli: Adam/
Ewa/ Abel/ y ginij mnozy až do časuow Noe/ a po Noe Swatij Pa-
tryarchowé: Abraham/ Izak/ Jakob/ Jozeff/ Moyžišs/ a mnozy ginij
po Moyžišsowi/ wssychni Swatij Kralowé/ a Prorocy/ až do Kry-
sta. Za času Krystowa byli Cyrkwi: Zacharyášs/ Symeon/ Jozeff/
Marya/ Alžběta/ Pastýři/ Swatij Apostolé/ a mnozy ginij/ a tak wse-
chněch časow/ až do tohoto nasseho posledního a poruffeneho wěku/
w kterémžto ačkoli panuge nepravost/ wssak Bůh z toho bůdného a
poskwrněného Truple/ pokolenij Lidského/ shromážduge sobě hlasem
Syna Božjho něyaky Zbor/ kterýžby ho po wšech wěky ctil a slawil.
Ten Zbor widitedlný obyčegně gmenugem Cyrkew/ ta nemá žádné
společnosti a towaryštwij s Aryem/ s Manycheem/ s Marcyonem/ s
Saturnylem/ a k nim s podobnými Kacyři/ z gegichžto shromáždění
mnoho Tisyc Dussy na wěčné zatracení bůdně se walij/ gesli že se kdo
gegich včení přidrží/ hned býwa nakážen Gedem smrtedlným/ a neo-
brátili se Dusse geho/ y s Tělem zahyne. Kdož pak wchází do nassy
Cyrkwe/ ten hnedky své Dussy žiwot nachází/ sřerze slovo Božj/ w
kterémžto wssychni Potladowé Bohatstwij a Maudrosti Božj gsau
skryty. O takowém Swatých shromáždění pobožném a Swa-
tém/ tak Prorok Izayašs w Kapi. 62. mluwí: Y nazůwi ge Lid Swa-
tý. A Dawid w Zialmu 143. Blahoslaweny Lid/ gehož gest Pán ge-
ho Bohem. O té Cyrkwi y Krystus Pán mluwí w Euangelium
Swateho Mathausse/ w xvj. kap. A na té Skale wzdelám Cyrkew
mau. W Skutcích Apostolských w xx. kap. W kterémžto Duch S.
za zpráwce was ustanowil/ abyssie zprawowali Cyrkew Božj/ kte-
rěž sobě dobyl Krwí swau.

Žiwot Swateho Jakuba Menssyho.

Svatý Jakub menssy / byl Syn Alffeuw / Bratr
Simona a Judy Muž Swatý/ o něm se zmínka činí/ k Galla-
tuom w ij. kap. Mathausse w xxvj. Marek w vj. a w xv. kapi. Slaul
Bratr Páně. Zůstal pak w Geruzalemě/ a tam včinen gest Biskupem
a wyrcowal Cyrkew Geruzalemskau Leth xxx. Potom Letha vj. za
Cysářstwij Nerona/ za Wladaře Albina/ w Geruzalemě gest z Kazate-
lnice dolůw swržen/ a hned z Chrámu wyrolečen/ a potom před Chrá-
mem zamordowan.

Desatý

**Wůry Křestianské.
Desátn Článík.**

CCLIX

Izayáš Prorok w Kapitole 44. činí zmínku o desátn Článíku těmito slovy. Na všem ten / kterýž sblazní nepravosti své / sám pro sebe / a hříchůw svých nebude zpomínati.

**Desátn Článík složil Swatý Symon.
Odpustění Hříchůw.**

I Kacíři / kteříž včeli proti tomuto Článíku gsau tito: Faryzeo-
wé / Saduceowé / Euseowé / Pelagius / Katarrowé / Nouatus / Ma-
lesius.

**Wepřklad na Desátn Článík.
I Odpustění Hříchůw.**

Isto nasse Tělo / kterýmž gsme obličeni / mdlé /
a k hřesnění schopné gest / A protož mnoho a často hřesňme.
Budemli pak pro ty naše hřichy zatraceni: nic owsšem. Ueb
Buoh z / wé nesmýrné milosti / a newyprawitedlné dobroty / a milosrden-
stwu / přigijma na milost hřisníků / wšak ty / kteříž se k němu vtýkají
skrze Syna geho prostředníka. Protož odvrzme hrozný a bezbožný
blud / Mléstia a Nowata / a ginych Kacířůw / kteříž odpírali / prawí-
ce / že po Křtu padlým w zgewné hřichy / neodpauštěgú se hřichowé / A
že nemagú takowú byti zase do Cýrkwe přigijmání byti / by pak y zgew-
né pokání činili. Petr / a mnozí giní po těžkých pádech od Krýsta při-
gati gsú. Ueb wěřimeli / že gest proto Krýstus na Swět přišel / aby nás
bjdné hřisnuty od našich hřichů / a od wěčné zatracení wyswobodil.
Wěřmež také / že padlým lidem po Křtu Swatém mohau byti hřichowé
odpustění. Že se pak hřichowé odpauštěgú / zgewné swědčí Izayáš
w j. Kap. Budau hřichowé wassy / jako Čerwený Postawec /
yako Sníh zbýleni budau. Těž Prorok prawí pod přisahau : Žiw
gsem ya / Ulechcy Smrti hřisného / ale aby se obrátil / a žiw byl. Ano
Prostředník a Spasitel / welí we gměnu geho / aby Kazáno bylo poku-
ní / a odpustění hřichůw wšechněm Naroduom / Lukáš w xxij. ka.
A Swatý Jan w xx. kap. Kterýmž koli odpustíte hřichy / odpauštěgú
se gin / a kterýmž zadržíte / zadržány budau. W Skutcích Apollola-
ských w ij. kap. Pokání činite z hřichůw wassých / a pokřtí se geden-
t každý

Swanacte Cžlankuow

Łazdy z was we gmeno Gežusse Krysta na odpustěni hřichuow. A tak přissel Krystus hledati a Spasyti / což bylo zahynulo. Protož slyně wěeme / že se hřichowé odpaussěgų / tēm křečų čini počani. A že gest potřebná wěc / abychom se obrátili / a nezuostawali w hřissých proti swědomų / Ačž prawų Pán: Nebudeteli činiti počani / wssyč m spolu zahynete / Kterěžto pismo zgeroně odsuzuge Kacyře Nouacyana. Nebo Krystus Pán napomýna Apostoly ku počani. Sem naležegų ta wtěssena podobenstwų o Synu Marnotratném / a o Owcy ztraceně / Kterěž Pán swau Krwų hledal / a naležsse s radostų wložil gi na swá ramena přidawssy k tomu peroně pismo / kta: Radost bude před Angely Božųmi / nad gedným hřissným počani činičym / wjcenež nad dwadesati dewyti sprewedliwými.

Žiwot Swatěho Symona Apostola.

Symon Swatý kážal w Egypce / potom s Swá cym Jůdau šel do Persye / a tam se dlanho hádal se dwěma Čaroděgnų. Když gest pak gegichleš škrze Apostoly byla zgerwana / museli gsau odtud odgųti / a přissli do Sammira. A když gsau tam chtěli kážati Swatě Euangelium / ti obadwa Apostole gsau od Modlařských Kněžų zmordowani.

Gedenáčč Cžlaneč.

J Job w xix. řap. čini zmůnku o Gedenáččém Cžlanku: Wým zageřstě / že wykupitel muog žiw gest / a že w posledni Den z Země wstati mam / a zase oblečen budu Kožų mau.

Gedenáčč Cžlaneč složil Swatý Jůdas Thadeus.
Čela z mrtwých Wzkřissenų.

Kacyřų tito proti tomuto Cžlanku wůry wčili: Saduceowé / Symeneus / a Filetus / za času Swatěho Pawla w druhé Epistle k Tymotheowi w ii. řap. Almacius M. CC. iiij. Hermogenes.

Wepřklad na Gedenáčč Cžlaneč.

T Čela z mrtwých Wzkřissenų.

Pontw. 13

Poněwadž gest Buoh Člowěka k obrazu swému
stworil/nechtěl gest aby tak jako howada/ Lidé bynauti měli. Ale
chce abychom my wěcného Kralowstwů skrze wůru w Syna Boží-
ho prostředníka nasseho Dedicowé a Wladaři učiněni byli/ a tak spolu
Dedicowé s Krystem. A protož gest Kryslus třetího dne z mrtwych
wstal/ aby y nám/ y Audům swým znamení rudy dal/ že my také w Den
poslední gístotně k wěcnému žiwotu a k wěcnému společenstwu wšech
blahoslawených wstati máme. Kdo pak způsob takowého z mrtwych
wstání zpýtati bude: Poněwadž toliko wěrau stáhnauti se může/ a
nerozumem lidským. Protož tuto potupení a zawržení magij byti
brozný bludowé Epifureysstij/ a Sadnceiw/ kterijž zapůrali byti z mrt-
wych wstání/ a nestydatě gístili/ že nepozustawa gineho žiwota po
tomto časném žiwotě/ coby bydněgssyho byti mohlo nad Člowěka
Křestianského/ kdybychom naděge neměli o z mrtwych wstání/ a o le-
pšým žiwotu. Uchť nás těssy a potwůrže wůtězšiwij a slawny Tri-
umpff/ Pana nasseho Gežíssě Krysta/ kterýžto přemohssy Smrt/ a po-
bogarw Petlo/ z mrtwych wstal/ zgůmarwssy wězně/ Diabla/ Čřůch/ a
Smrt. Poněwadž gest pak Kryslus nasse hlawa wstal z mrtwych/
gístěl y nas Audy své z mrtwych wzkřůssy/ což on můž tak snadně uči-
niti/ rowně jakobychom my někoho zesna probudili. Zdalž není Bo-
hem? Zdalž není wšsemohaučým? Zdalž gest Uebe y Země z ničehé-
hož/ a potom Člowěka z hlůny lehčě ničemně newčinil? Zdalž gest wšse-
ho Swěta z ničehéhož nestworil? Patř na to prosým/ jak diwné a ča-
meslné Uebe/ Země/ y wšseho Swěta dílo gest. Dwažugy to/ což Pro-
roť Eze: w xxxviij. kapit. o wzkřůssení z mrtwych půsse/ a čka: Stala se
nademnanu ručka Paně/ a wywedla mne w duchu Božijm/ y postawila
mne vprostřed Pole/ kterěz bylo plně Kostij/ a obwedla mne okolo nich
wuokol/ a bylo gich welmi mnoho na Poli/ a suché náramně. Prorokug
o Kostech těchto/ a powěz gim: Kostu suché/ slyšte slowo Boží. To-
to prawij Pan Buoh Kostem těmto: Ay yá wypustijm w was Ducha
a žiwy budete zč. A Swatý Pawel o z mrtwych wstání takto prawij
w j. Listu k Tesalonicenským w iij. kap. Ueb poněwadž wěříme/ že
gest umřel Gežíss/ a wstal z mrtwych/ tak Buoh y ty/ kterijž gšau zemře-
li skrze Gežíssě přiwede spolu s ním.

Žiwot Swatého Jůdy Thadensa.

Swatý Jůdas / Simon a Jafub byli Bratři.

O tomto Swatém Jůdowi půsse Eusebius/ že gest po wzkřůssě
Krysta Pana přišel k Krali Abagarowi/ a na wůru Křestianskau
r ii že ho

Dwanácte Článkuow

že ho obrátil/a mnohé diwy že gest činil/potom že gest šel do Mezopotamie/a do Pontu/a tam že gest kázal Euangelium Gežusse Krysta.

Dwanáctý Článek.

¶ Danyel Prorok w xij. kap. činí zmínku o Dwanáctém Článku takto: A mnozí z těch/kteříž spí w prachu zemském procytí/gedni k věčnému životu/a druzí k potupě.

Dwanáctý Článek složil Swatý Matěj.

A Život věčný/ Amen.

¶ Tito Kacíři proti tomuto Článku věli/ Nepos/ Cerynehus/ Epikurus/Pithagoras.

Weyklad na Dwanáctý Článek.

¶ A Život věčný Amen.

W Především Artykuli / dostatečně gest blážno / že my wšickni w Den poslední z Mrtvých wstati máme: Gíž pak wyznáwáme / že také život věčný nastawa / w kterémžto wšickni pobožní po wšický wěty nappotěšeně gšyho patření na Boha/a se wšemi Swatými lidmi/y s Angely rozkošne. Chowaryž swíj požíwati budau. Neb k čemužby nás zase Bůh wzkřísyl? Zdáli k tomu/aby chom zase mčeli? Nic owšem/než k tomu aby chom wladli wlastj nám zaslíbenau / a Pána Boha po wšický wěty slawili. Život smrtedlný wšy budy/prace/a rozličných Bolesť gest plný. W Žialnu 90. W věčném pak životě přezaducyho potoge wčasni budeme. A owšem ne-nu žádného podobenství tohoto Zemského a bůdneho života proti onomu Nebeskému a věčnému. Neb co gest malíčka chwiľka/budešli nomu Nebeskému a wčnému? A protož wyborně prawí Prorok Dagi chytis wěcnostj srownati: A protož wyborně prawí Prorok Dawid w Žialnu 88. Neb Tisíc Leth před očima twýma / gest jako den wčeregšy / kterýž gest pomínul. O tom věčném potěšení a životu zpíwa Izayas 45. Kapitole. Izrael spasen gest w Pánu spasením wěcným. Danyel w xij. kap. A mnozí z těch/kteříž glau zemřeli w Prachu zemském/procytí / gedni k věčnému životu/a druzí k potupě/aby gú wideli wždyčy. Ano y sám Krystus Pán/Mathaus w xxv. swědčí. Že giny gest život po tomto životě časném/kdež di: Sprawedliwí wegdu do života wěčného. A Swatý Jan w j. Kanonyce w ij. kapitole. Torož gest zaslíbení/kterž gú on wám zaslíbil/život věčný. A kterýž.

Aterýžto Bůh věčný/Otec Pána našeho Ježíše Krysta / nám wse-
chněm rač dáti / a rač spravowati mysl náš / abychom nebyli nadoby
hněwu. Ale aby nás učinil nadoby milosrdenství / abychom toho potě-
šitelného dne weselau myslí / žádali y očekávali. A potom Boha Ot-
ce / Syna / y Ducha Swatého po wsecký wěky slawiti mohli.

Žiwot Swatého Adatěge.

Swatý Adatěg w Skutčch Apostolských w 1. ka-
p. Wywolen gest na místo Sidasse zradce. Prawi se o něm že gest
se narodil w Bethlémě / kázal w židowstwu / a činil mnohé a welice di-
wy. Potom od židuow křiwě obžalowan / podle obyčeje Říjmanuow
Sekeřan gest stiat.

